

การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS
สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
A Study of problem and solution of A GFMS-Operated Accountant Working in the
Northeastern Public Institute under the Vocational Education Commission Office

บุษบา โกสิลา¹, เกษสุตา สอนธิระ², เพทาย เพียรทอง³ และ พรทิพย์ เทือกประเสริฐ^{4*}
Butsba Gosila¹, Gessuda Sonthira², Paetay Paentong³ and Phornthip Thuakprasert^{4*}

¹²³⁴สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 หนองคาย 43000

^{*1234}Field of Accounting, Nongkhai Vocational College, Institute of Vocational Education : Northeastern Region1 Nongkhai 43000

Received : 2019-07-02 Revised : 2019-12-09 Accepted : 2020-04-08

บทคัดย่อ

การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 242 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับ

น้อย ($\mu = 2.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านระบบงานสินทรัพย์ถาวร ($\mu = 2.45$) ด้านระบบเบิกจ่ายเงิน ($\mu = 2.37$) ด้านระบบงานรับและนำส่งเงิน ($\mu = 2.17$) และด้านระบบงานบัญชีแยกประเภททั่วไป ($\mu = 1.98$)

ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนวทางการแก้ไข ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ได้เสนอการมีหน่วยงานที่คอยแก้ไขปัญหาโดยตรง รวดเร็วและเข้ามาดูแลปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ มีความถี่ 12 ครั้ง (ร้อยละ 38.71) การจัดโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ระบบ GFMS จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความถี่ 11 ครั้ง (ร้อยละ 35.48) และควรมีบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงาน ก.พ. ที่มีความชำนาญเข้ามาปฏิบัติงานโดยตรง มีความถี่ 7 ครั้ง (ร้อยละ 22.58) และต้นสังกัดสามารถลงข้อมูลเพื่อล้างบัญชีย้อนหลังให้เป็นปัจจุบันได้ (ร้อยละ 3.23)

คำสำคัญ : ปัญหา, แนวทางแก้ไข, ระบบ GFMS

^{**}พรทิพย์ เทือกประเสริฐ

Abstract

The study aimed to : 1) study the problems of an accountant using GFMS in the northeastern public institute under the vocational education commission office; and 2) identify the solutions of an accountant using GFMS in the northeastern public institute under the vocational education commission office. Population were 242 accountants using GFMS system working in the northeastern public institute under the vocational education commission office. Research instrument employed was a questionnaire. Statistics used in data analysis were Percentage, Mean and Standard Deviation.

The finding revealed that the problems of accountants using GFMS system working in the northeastern public institute under the vocational education commission office in the overall aspects of finance and accounting was at less scale ($\mu = 2.24$). When considering each item, it was found that the overall items was at less scale. The average sort from most to least in 4 topics, it was as follows: the most is Fixed asset system ($\mu = 2.45$). The second is Disbursement system ($\mu = 2.37$) whereas the Payment and Money Delivery system comes third ($\mu = 2.17$). The last one is General Ledger Accounting system ($\mu = 1.98$).

The respondents also suggested the problem solution guidelines for accountants using GFMS system working in public institute under the Vocational Education Commission Office in northeast of Thailand. Considering individual item, it was found that most of

them proposed to found the agency which can help solve the problem directly, quickly and frequently monitor for an implement (frequency level was at 12 times equals to 38.71%). Secondly, the training program for GFMS-employed accountant from related agencies (frequency level was at 11 times equals to 35.48%). Next, the expertise appointed by the Office of Civil Service Commission should be recruited to operate this duty (f7 times equals to 58.22%). Lastly, the information should be linked by the institution to clear the recent account backward (3.23%)

Keywords : Problem, Solution, GFMS System

1. บทนำ

ระบบ GFMS เป็นระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐของประเทศไทยที่สามารถแสดงถึงรายรับ รายจ่าย การกู้เงิน เงินคงคลัง บัญชีการเงินแบบเกณฑ์ คงค้าง บัญชีสินทรัพย์ถาวร บัญชีต้นทุน บัญชีบริหาร แบบ Single Entry การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำ การอนุมัติการเบิกจ่าย การปรับปรุงบัญชี และการติดตาม การใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอก งบประมาณที่ผ่านบัญชีเงินฝากคลัง และไม่ผ่านบัญชี เงินคงคลังบางส่วน โดยเฉพาะยอดเงินที่สามารถระบุ ติดตามและบันทึกรายการในระบบปัจจุบันได้ [1] สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ประยุกต์ ระบบ GFMS ซึ่งเป็นแนวคิดการบริหารระบบการเงิน การคลังสมัยใหม่ เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานและ การจัดการภาครัฐด้านการงบประมาณ การบัญชี การ จัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่าย และการบริหารทรัพยากร ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายปฏิรูปราชการ ที่เน้นประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการ ปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามการนำระบบ GFMS มาใช้ในการ ปฏิบัติงานนั้นยังเกิดปัญหาหลายประการ

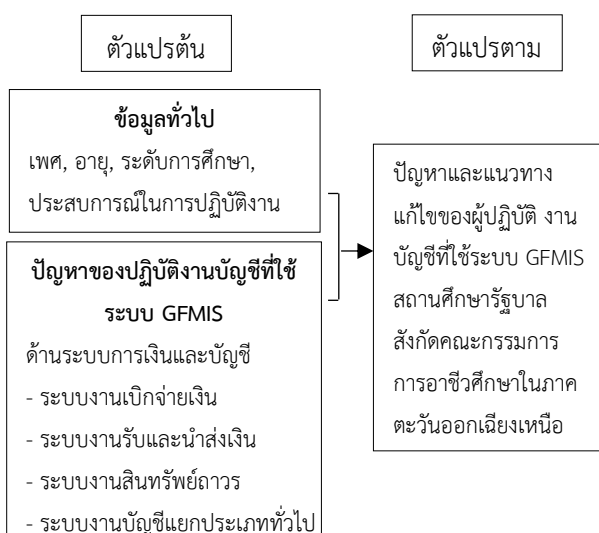
เนื่องจากระบบ GFMS ยังไม่สามารถใช้งานได้อย่างเต็มรูปแบบ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น ระบบจัดซื้อจัดจ้าง (MM) ระบบเบิกจ่าย (AP) ระบบการรับและนำส่งเงิน (RP) ระบบบัญชีแยกประเภท (LG) ระบบงบประมาณ (BG) รวมถึงด้านการจัดทำรายงานทางการเงินของหน่วยงานภาครัฐ ผลกระทบที่ใช้ในการปฏิบัติงานที่น่าสนใจศึกษาได้แก่ 1) การเบิกจ่ายเงินงบประมาณมีการเบิกจ่ายเหลื่อมล้ำกันระหว่างหน่วยงานซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงเดียวกัน 2) ความซับซ้อนของระบบทำให้ผู้ปฏิบัติงานยังไม่เข้าใจในระบบเท่าที่ควร จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน 3) การขาดความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารระดับปฏิบัติการที่เพียงพอทำให้การประยุกต์ระบบ GFMS ของหน่วยงานไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร [2]

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลจากเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปี พ.ศ.2561 จำนวน 242 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยประยุกต์จากแนวคิดด้านปัญหาการทำบัญชีในระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ GFMS Web Online [2] ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน จำนวน 20 ข้อ ได้แก่ ด้านระบบงานเบิกจ่ายเงิน จำนวน 5 ข้อ ด้านระบบงานรับและนำส่งเงิน จำนวน 5 ข้อ ด้านงานสินทรัพย์ถาวร จำนวน 5 ข้อ และด้านระบบงานบัญชีแยกประเภททั่วไป จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 ข้อ

4.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและคัดเลือกตัวแปร

2) จัดทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด และความมุ่งหมายในการศึกษา

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษาโดยในแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ผู้ศึกษาได้กำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความตรงกับ
ข้อบ่งชี้ประเด็นหลักของเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงกับ
ข้อบ่งชี้ประเด็นหลักของเนื้อหา

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่ตรงกับ
ข้อบ่งชี้ประเด็นหลักของเนื้อหา

4) นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อความกับประเด็นหลักของเนื้อหา โดยใช้สูตรการหาดัชนีความสอดคล้อง

5) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ ของเอกสารเพื่อเตรียมนำส่งทางไปรษณีย์

2) ขอนหนังสือราชการจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาหนองคาย สถาบันการอาชีวศึกษาภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ 1 โดยแนบพร้อมกับแบบสอบถามส่งไปยังประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ตอบกลับ

4) เมื่อได้รับแบบสอบถามครบถ้วนแล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาบันทึกลงในแบบลงรหัส (Coding Form) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5. ผลการวิจัย

5.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาของผู้ปฏิบัติงาน บัญชีที่ใช้ระบบ GFMS	μ	σ	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ด้านระบบเบิกจ่ายเงิน	2.37	1.11	น้อย
2. ด้านระบบงานรับและ นำส่งเงิน	2.17	1.01	น้อย
3. ด้านระบบงาน สินทรัพย์ถาวร	2.45	1.10	น้อย
4. ด้านระบบงานบัญชีแยก ประเภททั่วไป	1.98	1.06	น้อย
โดยรวม	2.24	0.89	น้อย

5.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษา
รัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและบัญชี
ในระบบเบิกจ่ายเงิน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS
สถานศึกษา รัฐบาลสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและ
บัญชีในระบบเบิกจ่ายเงิน

ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS ด้านการเงินและบัญชีในระบบเบิกจ่ายเงิน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีปัญหาในการขอเบิกงบประมาณงบประมาณ-จ่ายตรงผู้ขาย ผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง	2.47	1.21	น้อย
2. ท่านมีปัญหาในการขอเบิกเงินนอกงบประมาณ จ่ายตรงผู้ขายผ่านระบบจัดซื้อจัดจ้าง	2.45	1.22	น้อย
3. ท่านมีปัญหาในการขอเบิกเงินงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อ	2.42	1.23	น้อย
4. ท่านมีปัญหาในการขอเบิกเงินนอกงบประมาณที่ไม่อ้างอิงใบสั่งซื้อ	2.29	1.15	น้อย
5. ท่านมีปัญหาในการเบิกเกินส่งคืน	2.23	1.16	น้อย
รวม	2.37	1.11	น้อย

5.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษา
รัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและบัญชี ในระบบงานรับและนำส่งเงิน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS
สถานศึกษา รัฐบาลสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและ
บัญชี ในระบบงานรับและนำส่งเงิน

ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS ด้านการเงินและบัญชี ในระบบงานรับและนำส่งเงิน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านมีปัญหาการนำส่งเงินรายได้ และการบันทึกรายการรับ - นำส่งเงินรายได้แผ่นดินของหน่วยงาน นส. ,01 นส. 02-1	2.17	1.07	น้อย
2. ท่านมีปัญหาการนำส่งเงินรายได้นอกงบประมาณ และการบันทึกรายการรับนำส่งเงินนอกงบประมาณ ผ่าคลังของหน่วยงาน นส. ,01 นส. 02-1	2.15	1.09	น้อย
3. ท่านมีปัญหาการกลับรายการ รับเงินและนำส่งเงินประเภทเอกสาร RA, RB, RI	2.19	1.06	น้อย
4. ท่านมีปัญหาการบันทึกเงินฝากนอกงบประมาณ	2.18	1.09	น้อย
5. ท่านมีปัญหาการรับรายได้แผ่นดิน	2.18	1.02	น้อย
รวม	2.17	1.01	น้อย

5.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษา
รัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและบัญชี
ในระบบงานสินทรัพย์ถาวร ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS
สถานศึกษา รัฐบาลสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและ
บัญชี ในระบบงานสินทรัพย์ถาวร

ปัญหาของผู้ปฏิบัติงาน บัญชีที่ใช้ระบบ GFMS ด้านการเงินและบัญชี ใน ระบบงานสินทรัพย์ถาวร	μ	σ	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ท่านมีปัญหาการล้าง บัญชีสินทรัพย์ที่ไม่ สามารถล้างย้อนหลังได้ ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับค่า เสื่อมราคา	2.64	1.34	ปาน กลาง
2. ท่านมีปัญหาข้อมูล สินทรัพย์ถาวรในระบบไม่ ตรงกัน	2.73	1.29	ปาน กลาง
3. ท่านมีปัญหาการล้าง บัญชีพักสินทรัพย์เข้าเป็น ครุภัณฑ์ผิดหมวด	2.33	1.19	น้อย
4. ท่านมีปัญหาการ ประมวลค่าเสื่อมราคา ที่คำสั่งงาน	2.32	1.17	น้อย
5. ท่านมีปัญหาในการ สร้างข้อมูลหลักสินทรัพย์	2.23	1.13	น้อย
รวม	2.45	1.10	น้อย

5.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMSnb สถานศึกษา
รัฐบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและบัญชี
ในระบบงานบัญชีแยกประเภททั่วไป ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS
สถานศึกษา รัฐบาล สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและ
บัญชี ในระบบงานบัญชีแยกประเภท
ทั่วไป

ปัญหาของผู้ปฏิบัติงาน บัญชีที่ใช้ระบบ GFMS ด้านการเงินและบัญชี ใน ระบบงานบัญชีแยก ประเภททั่วไป	μ	σ	ระดับ ความ คิดเห็น
1. ท่านมีปัญหาการ บันทึก/ปรับปรุงรายการ บัญชี บช. 01	2.01	1.09	น้อย
2. ท่านมีปัญหาการบันทึก ปรับปรุงเงินสด เงินฝาก ธนาคาร และเช็ค	1.98	1.08	น้อย
3. ท่านมีปัญหาการปรับ ลดเงินฝากคลัง	2.02	1.13	น้อย
4. ท่านมีปัญหาการบันทึก ค้างรับ – ค้างจ่าย	2.03	1.13	น้อย
5. ท่านมีปัญหาในการ เรียกรายงานงบทดลอง จากระบบ GFMS	1.86	1.13	น้อย
รวม	1.98	1.06	น้อย

5.6 แนวทางการแก้ไขปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMIS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความถี่และร้อยละของแนวทางการแก้ไข
ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ
GFMIS สถานศึกษารัฐบาลสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวทางการแก้ไขปัญหาของ ผู้ปฏิบัติงานบัญชี ที่ใช้ระบบ GFMIS	ความถี่	ร้อยละ
1. การมีหน่วยงานที่คอยแก้ไข ปัญหาโดยตรง รวดเร็ว และ เข้ามาดูแลปรับปรุงอย่าง สม่ำเสมอ	12	38.71
2. การจัดโครงการอบรม ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ระบบ GFMIS จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	11	35.48
3. ควรมีบุคลากรที่ได้รับการ แต่งตั้งจากสำนักงาน กพ.ที่มี ความชำนาญเข้ามาปฏิบัติงาน โดยตรง	7	22.58
4. ต้นสังกัดสามารถลิ้งค์ข้อมูล เพื่อล้างบัญชีย้อนหลังให้เป็น ปัจจุบันได้	1	3.23
รวม	31	100

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMIS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านระบบงานสินทรัพย์ถาวร โดยพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในระบบงานสินทรัพย์ถาวร ที่เกี่ยวข้องกับการล้างบัญชีสินทรัพย์ การประมวลค่าเสื่อมราคา

การบันทึกสินทรัพย์ต่าง ๆ โดยปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในระบบงานนี้คือ ปัญหาข้อมูลสินทรัพย์ ในระบบไม่ตรงกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นระบบ GFMIS โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ควรต้องมีความรู้พื้นฐานในหลักบัญชีคู่ เนื่องจากระบบ GFMIS สามารถที่จะดำเนินการแก้ไขและสามารถปรับปรุงบัญชีได้อย่างถูกต้อง และข้อเสนอแนะปัญหาอื่น ๆ จากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ปัญหาที่พบส่วนใหญ่การทำงานขัดข้องเนื่องจากการใช้ระบบอินเทอร์เน็ตที่ไม่เสถียรทำให้ระบบล่มหลายครั้งซึ่งสอดคล้องกับผ่นทอง พวงประทุม [3] ได้ศึกษาปัญหาการทำบัญชีในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ GFMIS Web Online ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีในสถานศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมจังหวัดนครปฐม สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า การบันทึกรายการบัญชี และรหัสต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและมีตัวเลขเป็นจำนวนมากทำให้การปฏิบัติงานเกิดข้อผิดพลาดได้ง่ายเนื่องจากยังขาดความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ทางด้านบัญชีตาม หลักบัญชีคู่ตามเกณฑ์คงค้างในระบบ GFMIS Web Online ด้านระบบการเงินและบัญชี คือการบันทึก และปรับปรุงรายการบัญชี ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี คือ ความพร้อมและความเร็วของระบบอินเทอร์เน็ตในการบันทึก ประมวลผลและออกรายงานทางการเงิน

6.2 ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMIS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินและบัญชีในระบบเบิกจ่ายเงินพบว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMIS ส่วนใหญ่ใช้งานไม่ถูกต้อง มีการบันทึกบัญชีผิดพลาดและไม่ถูกต้อง ไม่มีทะเบียนคุมระหว่างเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ ไม่มีแผนการเบิกจ่ายเงินการเบิกจ่ายเงินผิด ซึ่งสอดคล้องกับภัทรวรรณ พัดเจริญได้ศึกษา สภาพปัญหาการเบิกจ่ายเงินตามระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) และพัฒนาแนวทางการเบิกจ่ายเงินตามระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในกรมสนับสนุน

บริการสุขภาพ ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ไม่มีแนวทางการเข้าใช้งานในระบบ GFMS ทำให้การใช้งานไม่ถูกต้อง มีการบันทึกบัญชีผิดพลาด และไม่ถูกต้อง ไม่มีทะเบียนคุม ไม่มีแผนการเบิกจ่ายเงิน การเบิกจ่ายเงินผิดพลาด ไม่มีการเปรียบเทียบราคากลาง มีการส่งมอบพัสดุหลังวันครบกำหนด ส่งใช้เงินคืนล่าช้า หลักฐานใบสำคัญส่งเอกสารไม่ครบถ้วน ส่วนปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรขาดความรู้ความชำนาญจากการขาดผู้รู้ที่จะช่วยสอนงานให้ ซึ่งตามการพัฒนาแนวทางและการปฏิบัติการเบิกจ่ายเงินมีกระบวนการพัฒนาจนได้ข้อสรุปว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบส่วนใหญ่จะกำหนดสถานที่เบิกเงินจากกองคลัง ส่วนวิธีการเบิกเงินจะกำหนดประเภทของเงินที่เบิกจากคลัง

6.3 ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก เชียงเหนือ ด้านระบบงานรับและนำส่งเงิน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในการกลับรายการ การบันทึกเงินฝาก และการนำส่งเงินรายได้ สอดคล้องกับบทความในวารสารของ ชัชชญา จันทรหอม และคณะ [4] ได้ศึกษาแนวทางการตรวจสอบระบบการรับและการนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน พบว่า หน่วยงานจัดทำแบบ นส.01 หลายฉบับสามารถนำเงินที่รับ รวมกันเป็น 1 Pay in เพื่อนำฝากที่ธนาคารกรุงไทยได้แต่ต้องแยกใบ Pay in เป็นเงินสด 1 ฉบับ และเช็ค 1 ฉบับ และการจัดเก็บเงินรายได้แผ่นดิน (นส.01) และการนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน เมื่อจัดเก็บและนำส่งเป็นเช็คแต่จะระบุรายละเอียดในเอกสารการนำส่งเป็นเงินสดไม่ได้ เนื่องจากการระบุรายการเงินสดหรือเช็คจะส่งผลกับข้อมูลทางบัญชีเงินสดและบัญชีเช็คของหน่วยงาน ทำให้บัญชีเงินสดมียอดติดลบ

6.4 ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก เชียงเหนือ ด้านระบบงานสินทรัพย์ถาวร พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในระบบงานสินทรัพย์ถาวรที่เกี่ยวข้องกับการล้างบัญชี

สินทรัพย์ การประมวลค่าเสื่อมราคา การบันทึกสินทรัพย์ต่างๆ โดยปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในระบบงานนี้คือ ปัญหาข้อมูลสินทรัพย์ในระบบไม่ตรงกัน การล้างบัญชีสินทรัพย์ย้อนหลัง สอดคล้องกับบทความของ กลุ่มงานบัญชีกองการเงินและบัญชี กรมชลประทาน [2] เรื่อง สรุปปัญหาการบันทึกสินทรัพย์และแนวทางการแก้ไข ได้กล่าวไว้ว่า กรณีการเบิกจ่ายใช้รหัสงบประมาณผิด อาทิเช่น รหัสกิจกรรมหลัก, แหล่งของเงิน, รหัสงบประมาณของเลขที่เอกสารเบิกไม่ตรงกับรหัสสินทรัพย์งานระหว่างทำที่กองพัสดุสร้างไว้ในระบบ GFMS ทำให้ไม่สามารถล้างบัญชีพักสินทรัพย์ และกรณีการนำเลขที่เอกสารขอเบิกที่มีการปรับปรุงบัญชีแล้วมาดำเนินการซ้ำ หน่วยเบิกจ่ายบางหน่วยได้ปรับปรุงรหัสบัญชีแยกประเภท (GL) ของเอกสารขอเบิกจากบัญชีพักครุภัณฑ์ เป็นบัญชีพนักงานระหว่างก่อสร้างและ นำเลขที่เอกสารที่ได้จากการปรับปรุงมาล้างบัญชีพนักงานระหว่างก่อสร้าง แล้วยังนำเลขที่เอกสารขอเบิกเดิมนี้ไปล้างบัญชีพักครุภัณฑ์อีกครั้งทำให้บัญชีพักสินทรัพย์ดังกล่าวแสดงผลลัพธ์ทางรายงานการเงินผิดพลาดบัญชี

6.5 ปัญหาของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษารัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก เชียงเหนือ ด้านระบบงานบัญชีแยกประเภททั่วไป พบว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS ส่วนใหญ่พบปัญหาการบันทึกค้างรับ-ค้างจ่าย การปรับลดเงินฝาก การปรับปรุงบัญชี สอดคล้องกับกับผนทอง พวงประทุม [3] ได้ศึกษา ปัญหาการทำบัญชีในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ GFMS Web Online ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งห้วงนครปฐม สมุทรสงคราม และสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า มีปัญหาในเรื่องระบบบัญชีแยกประเภท ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเรียกรายงานงบทดลองจาก GFMS Web Online ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการออกรายงานและในการบันทึกบัญชีตามหลักบัญชีคู่ตาม

เกณฑ์คงค้างและการปรับปรุงบัญชี ซึ่งเป็นการบันทึกรายการปรับปรุงทางบัญชีที่เคยบันทึกรายการไม่ถูกต้องทั้งที่เกี่ยวกับเงินสด และไม่เกี่ยวกับเงินสด เพื่อให้สามารถออกรายงานทางการเงินได้อย่างถูกต้อง อาทิ การบันทึกจำนวนเงิน รหัสกิจกรรมย่อย และรหัสบัญชีแยกประเภทผิดพลาด

7. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

7.1 ควรมีการอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษา รัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างสม่ำเสมอเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

7.2 การเพิ่มสวัสดิการหรือการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ลูกจ้างชั่วคราวที่ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษา รัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อสร้างความมั่นคงในหน้าที่การงาน ลดการโยกย้ายบุคลากร หรือการลาออกของผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่ใช้ระบบ GFMS สถานศึกษา รัฐบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

8. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาระบบงานเพียง 4 ระบบ ในระบบGFMS ได้แก่ เบิกจ่ายเงิน ระบบรับและนำส่งเงิน ระบบงานสินทรัพย์ถาวร และระบบงานบัญชีแยกประเภท ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมทุกระบบงานในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ (GFMS) การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาให้ครอบคลุมทุกระบบ

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมระบบบัญชีภาครัฐ สำนักงานมาตรฐานด้านการบัญชีภาครัฐ กรมบัญชีกลาง, การเริ่มใช้ระบบ GFMS, พ.ศ.2551. [ออนไลน์]. [สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2562] . จาก <http://www.cgd.go.th>.
- [2] กลุ่มงานบัญชีกองการเงินและบัญชี กรมชลประทาน, สรุปปัญหาการบันทึกสินทรัพย์และแนวทางการแก้ไข. พ.ศ.2558, [ออนไลน์]. [สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2562] . จาก http://kmcenter.rig.go.th/kcfad/km_noi/Study/ Asser-aun.ppt.
- [3] ฝนทอง พวงประทุม, ปัญหาการทำบัญชีในระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ GFMS Web Online ของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีในสถานศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, พ.ศ.2560.
- [4] ชัชชญา จันทรหอม. แนวทางการตรวจสอบระบบการรับและการนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน, พ.ศ.2558. [ออนไลน์]. [สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2562] . จาก <http://www.audit.dld.go.th/2.5แนวทางการตรวจสอบระบบรับ-นำส่งเงินรายได้>